

Aleg. 190.

Sprawozdanie

komisyi administracyjnej o petycyach Wydziału Rady powiatowej w Nowym Targu l. s. 840 i Towarzystwa tatrzańskiego w Krakowie l. s. 593, w przedmiocie uregulowania granicy kraju między Węgrami a Galicyą koło Morskiego Oka i Czarnego Stawu.

Wysoki Sejmie!

Wydział nowotarskiej Rady powiatowej i Towarzystwo tatrzańskie zaniepokojone zwłoką w załatwieniu sporu granicznego w okolicy Morskiego Oka, poruszyły tę sprawę w petycyach wniesionych do Wys. Sejmu, a przydzielonych komisji administracyjnej do zbadania.

Zaniepokojenie to wywołały liczne przeszkody stawiane w ostatnich czasach mieszkańcom naszego kraju na spornem terytoryum ze strony pełnomocnika księcia Hohenlohe, jako właściciela dóbr węgierskich, graniczących z galicyjskimi Tatrami. I tak w roku bieżącym wzbroniono ze strony węgierskiej nie tylko przejścia przez Tatry szlakami, odwieczną komunikację między Węgrami a Galicyą stanowiącymi, jako to: przez Koperszady, przez ramię Lodowego, przez Rówienki, około Litworowego Stawu, przez Polski Grzebień, około Zielonego Stawu, przez Żelazne Wrota itd., ale nawet publiczną drogę między Jaworzyną a Łysą zamknięto b. r. i nie dopuszczono Towarzystwu tatrzańskiemu przywozu materiału budowlanego wymienioną drogą. Nadto z powodu zajścia w dniu 9. października b. r., które o mało nie zakończyło się rozlewem krwi, wyraziło Towarzystwo tatrzańskie obawę o całość schronisk, wzniesionych znacznym kosztem przy Morskiem Oku.

Sprawą sporu granicznego między Galicyą i Węgrami, toczącego się już od r. 1811, tak gorąco kraj nasz cały obchodzącą, zajmował się Wysoki Sejm w latach 1883 i 1884. Przedmiot tego sporu i stan sprawy po koniec roku 1883 znany jest już Wysokiemu Sejmowi z wyczerpującego sprawozdania sejmowej komisji prawniczej o wniosku posła Pławickiego względem zapewnienia Reprezentacji kraju odpowiedniego wpływu przy sporach o granicę kraju (Alegat 143 stenograficznych sprawozdań z roku 1884).

Od owego czasu, aż do bieżącego roku załatwienie sporu nie postąpiło naprzód i dopiero z odpowiedzi danej w dniu 10. listopada b. r. przez c. k. komisarza rządowego na interpelację posła Raczyńskiego i towarzyszy dowiedział się Wysoki Sejm o dalszym przebiegu akcji rządowej w tej sprawie.

Mianowicie w odpowiedzi swej oznajmił p. komisarz rządowy, że sprawa tego sporu jest od lat kilku w toku dochodzenia, które ma na celu zebranie potrzebnych materiałów dla skutecznej obrony praw tutejszego kraju. Następnie zapewnił p. komisarz rządowy Wysoki Sejm, iż Starosta w Nowym Targu otrzymał polecenie przedstawienia Prezydium Namiestnictwa uzupełnionego sprawozdania w tym przedmiocie do końca listopada b. r., poczem dopiero wydane zostaną ze strony Rządu zarządzenia, zmierzające do załatwienia sporu granicznego. W końcu swojego przemówienia oświadczył p. komisarz rządowy, iż odniesiono się do Wysokiego Ministerstwa spraw wewnętrznych, celem spowodowania władz węgierskich, ażeby stan faktyczny co do spornego terytorium pozostał nienaruszony aż do zupełnego ukończenia sporu o linię graniczną w okolicy Morskiego Oka.

Komisya administracyjna uważa na razie za załatwioną tą odpowiedzią komisarza rządowego sprawę poruszoną w petycyach i wyraża nadzieję, że Rząd w przyszłości zaopiekuje się nią skutecznie.

Z uwagi zaś, że Wysoki Sejm w uchwalonej dla Wydziału krajowego instrukcyi, włożył nań w §. 2. obowiązek czuwania również nad całością kraju, komisya administracyjna wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby w myśl §. 2. Instrukcyi użył swojego całego wpływu w tym kierunku, by sprawa uregulowania granicy między Węgrami a Galicyą w okolicy Morskiego Oka i Czarnego Stawu jak najspieszniej załatwioną została i ażeby przy ostatecznem rozstrzygnięciu tego sporu granicznego słusznym żądaniom kraju w całej pełni stało się zadość.

O przebiegu tej sprawy złoży Wydział krajowy wyczerpujące sprawozdanie na następującej sesyi sejmowej.

We Lwowie dnia 15. listopada 1890.

Przewodniczący :
Ziemiałkowski.

Sprawozdawca :
Szeptycki.